

■ **Ιδιοκτήτης:**
ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΝΠΔΔ

Μ. Αλεξάνδρου 49, 546 43, Θεσσαλονίκη

www.tkm.tee.gr

15νθήμερη εφημερίδα του ΤΕΕ/ΤΚΜ, αποστέλλεται δωρεάν στα μέλη του

■ **Εκδότης - Διευθυντής**

Τάσος Κονακλίδης, Πρόεδρος ΤΕΕ/ΤΚΜ

■ **Υπεύθυνος τυπογραφείου**

Μαρία Σπυροπούλου

■ **Συνεργάτες**

Αλεξάνδρα Γούτα, δημοσιογράφος

Άγγελος Αγγελίδης, δημοσιογράφος

Χρύσα Λασκαρίδου, χημικός μηχανικός

Κυριακή Διαβολίτση, αγρ. - τοπογράφος μηχανικός

■ **Γενική επιμέλεια**

Χρύσα Λασκαρίδου

■ **Εξώφυλλο:** Μπέτυ Βακάλη

■ **e-mail Γραφείου Τύπου**

laskarid@central.tee.gr

■ **Σελιδοποίηση-Διαχωρισμοί-Μοντάζ-Εκτύπωση**

Thessprint Α.Ε.,

ΒΙ.ΠΑ. Λακκώματος, Χαλκιδική,

Τ.Κ. 63 080, Τ. 23990 20393, Φ. 23990 51623

e-mail: aa@dotenet.gr, sales@thessprint.gr

■ **Διαφημίσεις**

Δόμνα Τοπουζίδου, τηλ. 2310 883170, fax: 2310 883161

e-mail: domnator@central.tee.gr

Το Τεχνολογικό Κέντρο δημοσιεύει ενυπόγραφες επιστολές αναγνωστών,

οι οποίες εκφράζουν την άποψη του συντάκτη τους. Η σύνταξη διατηρεί

το δικαίωμα να συντομεύει τα κείμενα.

Η Βραχεία διάρκεια ζωής των καταναλωτικών προϊόντων, σε συνδυασμό με το μάρκετινγκ, δημιουργούν σκουπίδοτοπους.
Πηγή φωτογραφίας:
www.onegreenplanet.org/

The Throw-away Society

Το καλοκαίρι του 1932, ο κτηματομεσίτης του Μανχάταν, **Bernard London**, επινόησε τη φράση "προγραμματισμένη αχρήστευση/απαξίωση" ("planned obsolescence"), προκειμένου να περιγράψει τη ρηξικέλευθη -όπως χαρακτηρίστηκε τότε- πρόταση του για την έξοδο από τη βαριά ύφεση, που ακολούθησε το **Μεγάλο Κραχ του 1929** στις ΗΠΑ.

Κατά τον London, θα υπήρχαν άτυπα "συμβόλαια" διάρκειας ζωής για όλα τα αγαθά, από τα παπούτσια μέχρι τα σπίτια, ώστε μετά τη λήξη της ισχύος τους "αυτά να θεωρούνται νομικά 'νεκρά'" (ή και λιγότερο επιθυμητά λέμε εμείς) και να καταστρέφονται στις περιπτώσεις που υπάρχει εκτεταμένη ανεργία**.

Η απαξίωση αυτή, που υποτίθεται ότι θα περιοριζε την ανεργία, δημιουργώντας θέσεις εργασίας στη βιομηχανία, θα ήταν, κατά κάποιο τρόπο, φυσική, αφού η επισκευή των προϊόντων θα κόστιζε περισσότερο απ' ό,τι η αγορά νέων. Γιατί; Διότι έτσι θα είχαν κατασκευαστεί εξαρχές: με εσκεμμένα χαμηλή ποιότητα υλικών και υψηλό κόστος ανταλλακτικών.

Από το 1932 έχουν περάσει πάνω από 80 χρόνια, αλλά αν ο London ζούσε σήμερα θα ένιωθε ίσως ότι η παραισθήση του για προϊόντα ...χαμηλού προσδόκιμου ζωής "έπιασε τόπο": η διάρκεια ζωής των καταναλωτικών προϊόντων διαρκώς μειώνεται, αφενός λόγω του τρόπου παραγωγής τους και αφετέρου εξαιτίας του μάρκετινγκ, που παράγει διαρκώς νέες τάσεις, καλώντας τους πολίτες να επιβιβάζονται σε διαφορετικό, κάθε φορά, βαγόνι του τρένου "της μόδας", πληρώνοντας το αντίστοιχο εισιτήριο.

Σήμερα για παράδειγμα, τα λευκά ηλεκτρικά είδη έχουν μέσο όρο ζωής τριών έως έξι ετών, όταν προ δεκαετίας έπιασαν μέχρι και τα 12**. Τα έξυπνα τηλέφωνα δεν προλαβαίνουν να ...ξεσταθούν στο χέρι του αγοραστή, αφού το αμέσως επόμενο μοντέλο έχει αρχίσει να διαφημίζεται, πριν καν το προηγούμενο "βγει από το μαγαζί".

Σύμφωνα με μελέτη της αμερικανικής Υπηρεσίας Προστασίας του Περιβάλλοντος (EPA)***, κάθε χρόνο μόνο στις ΗΠΑ "αποσύρονται" περίπου 140.300.000 κινητά τηλέφωνα, εκ των οποίων τα 126.300.000 καταλήγουν στα σκουπίδια. Παγκοσμίως παράγονται 20 έως 50 εκατ. μετρικοί τόνοι αποβλήτων από ηλεκτρικές συσκευές (e-waste).

Ενδεικτικό της νοοτροπίας που επικρατεί στη Δύση είναι το γεγονός ότι -σύμφωνα με την ίδια έρευνα- το 2010 οι Αμερικανοί αγόρασαν 3.300.000 καινούργιες τηλεοράσεις υψηλής ευκρίνειας, μόνο και μόνο για να παρακολουθήσουν τους αγώνες του Super Bowl σε ευμεγέθεις TV!

Η νοοτροπία στα ανεπτυγμένα κράτη είναι αγρίως καταναλωτική και η παγκοσμιοποίηση της δίνει χαρακτηριστικά μανίας: χάρη στο φθινό εργατικό δυναμικό, που αφθονεί στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, οι εταιρείες έχουν πλέον τη δυνατότητα να παράγουν με χαμηλό κόστος και υψηλή ταχύτητα "trendy" αξεσουάρ και συσκευές. Η τάση επιβεβαιώνεται στην πράξη από το γεγονός ότι τα λεγόμενα "haul videos" στο YouTube (που μόνο στόχο έχουν να επιδείξουν τα προϊόντα που πρόσφατα αγόρασαν οι χρήστες, τα τεχνικά χαρακτηριστικά και την τιμή τους), συγκεντρώνουν δεκάδες εκατομμύρια "views".

Τα νέα ηλεκτρονικά γκάτζετς, λοιπόν, αυξάνονται διαρκώς και σε πολλές περιπτώσεις είναι σχεδιασμένα εξ αρχής με τρόπο, που έχει ως αποτέλεσμα τη μικρότερη διάρκεια ζωής τους. Η δε επισκευή τους, αν κάτι σπάσει, στοιχίζει συνήθως ακριβότερα από την αγορά ενός νέου. Αλλά, δυστυχώς, δεν έχουμε βρει ακόμη τρόπους να ανακυκλώνουμε το 100% των εξαρτημάτων αυτών των συσκευών, ούτε να διαχειριζόμαστε τα επικίνδυνα υλικά, που συχνά υπάρχουν στον πυρήνα τους.

Μόνο στις ΗΠΑ, το 2007 αποσύρθηκαν 205.500.000 υπολογιστές, εκ των οποίων μόλις το 18% ανακυκλώθηκε. Αντίστοιχα, "εκτός σπιτιού" βρέθηκαν σχεδόν 27 εκατ. τηλεοράσεις, εκ των οποίων τα 20,6 εκατ. κατέληξαν στα σκουπίδια. Και η τάση αυτή αφορά εξίσου ρούχα, παπούτσια και άλλα αγαθά, καθώς ολοένα περισσότεροι καταναλωτές στη Δύση αγοράζουν ενδύματα που τα φορούν δύο-τρεις φορές και μετά τα πετούν λόγω των γρήγορων αλλοιώσεων, που συνεπάγονται η κακή τους ποιότητα.

Τα απορρίμματα που δημιουργεί η κουλτούρα της απόρριψης και της διαρκούς ανανέωσης των συσκευών, ρούχων και μηχανημάτων, για λόγους και κοινωνικού στάτους, κινδυνεύουν να γίνουν στα επόμενα χρόνια μη διαχειρίσιμα -δεδομένου ιδίως ότι η πολυπληθής μέση τάξη, που διαμορφώνεται σταδιακά σε αναπτυσσόμενες χώρες, όπως η Κίνα και η Ινδία, είναι βέβαιο ότι θα πολλαπλασιάσει την ένταση του φαινομένου.

Ο Stephen Gifford, CEO της εταιρείας **Harding-Lane**, που "ορκίζεται" ότι ποντάρει στην επαναχρησιμοποίηση και τη μακροβιότητα των υλικών που χρησιμοποιεί, ώστε να μην αυξάνονται τα απορρίμματα, έχει επισημάνει την ανάγκη να "επιστρέψουμε στην εποχή εκείνη, που η μεγάλη διάρκεια ζωής ενός προϊόντος και η δεξιοτεχνία του κατασκευαστή του εκτιμούνταν όσο τους άξιζε". Λίγοι όμως τον ακούν.

Μεταξύ των "εχόντων ώτα αλλά μη ακούντων" περιλαμβάνεται κατά τα φαινόμενα και η ευρωπαϊκή βιομηχανία ανακύκλωσης, όπως επισήμανε και σε πρόσφατη εκδήλωση του ΤΕΕ και του ΦΟΣΔΑ ο πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής ISWA, **Αντώνης Μαυρόπουλος** (περισσότερα για την ημερίδα στις εσωτερικές σελίδες του "Τ").

Κατά τον κ.Μαυρόπουλο, στην ΕΕ η ισχυρή βιομηχανία της ανακύκλωσης θέτει εμπόδια στις προσπάθειες πρόληψης και επαναχρησιμοποίησης αποβλήτων, ενώ η ανακύκλωση παραμένει ένα "σπορ" των πλουσίων, καθώς σύμφωνα με μελέτες "όσοι πιο πολιτισμένοι είμαστε, τόσο περισσότερα απορρίμματα παράγουμε".

Με βάση και όλα τα παραπάνω, γίνεται προφανές ότι το θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων, τόσο στην Ελλάδα, όσο και παγκοσμίως, πρέπει οπωσδήποτε να επανεξεταστεί, αφήνοντας στην άκρη τη νοοτροπία της κοινωνίας της απόρριψης, γνωστής διεθνώς και με τον όρο "throw-away society", που διατυπώθηκε για πρώτη φορά σε άρθρο του Life Magazine, όχι χτες, αλλά το 1955...

*Η πρόταση περιλαμβάνεται στο μόλις 19 σελίδων βιβλίο του, με τίτλο "Ending the Depression Through Planned Obsolescence", 1932, Εκδόσεις Πανεπιστημίου του Ουισκόνσιν - Μάντισον.

****Θόδωρος Τσέκος**, επικύριος Καθηγητής Δημόσιας Διοίκησης, ομιλία στην ημερίδα με θέμα: «Πέρα από την Κρίση [...]», που διοργάνωσε το Κέντρο Ανάλυσης Δημόσιας Πολιτικής και Θεμάτων του Γενικού Τμήματος Δικαίου του Παντείου Πανεπιστημίου.

***"Electronic Waste Management in the United States", US Environmental Protection Agency, July 2008.

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Τα τηλέφωνα του ΤΕΕ/ΤΚΜ

Γραφείο Προέδρου: 2310 883170

Τμήμα Διοικητικών & Οικονομικών Υπηρεσιών

Πρωτόκολλο 2310 883101-3

Λογιστήριο 2310 883104-6

Συνδρομές - Κρατήσεις 2310 883107

Τμήμα Επιστημονικών & Αναπτυξιακών Θεμάτων

Επιστημονικά - Αναπτυξιακά 2310 883120-2&4

Εκπρωσώπησης 2310 883121

Τεχνολογία 2310 883125

Τμήμα Επαγγελματικών Θεμάτων

Αμοιβές 2310 883144-6

Συλλογικές Συμβάσεις 2310 883144-6

Σεμινάρια 2310 883145

Δημόσια Έργα 2310 883143

Γραφείο ΓΟΚ 2310 883152

Μητρώο μελών - Βεβαιώσεις 2310 883140

Πειθαρχικό Συμβούλιο 2310 883150

Άδεια Άσκησης Επαγγέλματος 2310 883140 & 1

Πραγματογνωμοσύνες 2310 883140 & 1

Νομική Υπηρεσία 2310 883109

Τμήμα Βιβλιοθήκης & Πληροφόρησης

Αναγνωστήριο - Δανεισμός 2310 883187

Τράπεζα Πληροφοριών 2310 883186